

Barendrecht

Contactblad

N° 147 Jaargang 2016/3

Het geheugen van Barendrecht

Nog altijd
even ambachtelijk

DE **Weypoort**
DICK SCHUMACHER

Kaasspecialzaak De Weypoort
Middenbaan 87
telefoon: 0180 - 61 29 29
www.deweypoort.nl

Velo Beheer BV

Postbus 27
2990 AA Barendrecht

Voordijk 275
2992 AL Barendrecht

Kraima
Middenbaan 81 Barendrecht
Tel. 0180 612059

Dimago® is ons exclusieve merk lak- en muurverf. Onze verf (ook de grondverf) is te mengen in maar liefst 1950 kleuren. Verkrijgbaar in diverse glansgraden, waarbij dimago® zijdeglans ook in een watergedragen kwaliteit verkrijgbaar is.

Riba

Dorpsstraat 129, 2992 BD Barendrecht,
Tel.: 0180 - 61 33 46, www.ribadetail.nl

Plezierig zaken doen met Berkman!

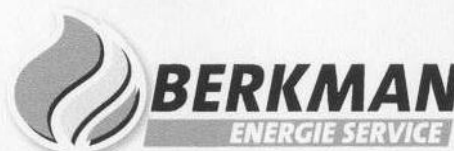
Een familiebedrijf dat 100 jaar bestaat. Zeker in de huidige snelle wereld lijkt dat een prestatie die niet meer van deze tijd is.

Momenteel behoort Berkman Energie Service tot één van de grotere onafhankelijke leveranciers van brandstoffen en smeermiddelen in Nederland. Zaken doen met Berkman Energie Service betekent betrouwbaarheid, duidelijkheid, maar vooral op een plezierige manier zaken doen met elkaar.

Plezierig zaken doen betekent voor ons:

Wat maakt ons bedrijf voor u plezierig? De medewerkers, de producten, de prijzen? Woorden alleen zijn hierbij onvoldoende. Maak persoonlijk kennis met ons en ervaar voor uzelf de plezierige sfeer en duidelijke cultuur van Berkman Energie Service!

- Maatwerk leveren
- Weten wie onze klanten zijn
- Onze jarenlange kennis en ervaring aan u beschikbaar stellen
- Dag en nacht bereikbaar zijn
- Kwaliteitsproducten tegen concurrerende prijzen
- Duidelijke afspraken zonder kleine lettertjes

paul casteleijn
HOVENIERS B.V.

Noldijk 126 2991 VL Barendrecht
Tel. 078-6771123 Fax.078-6771118
www.paulcasteleijn.nl

hét adres voor ***tanken wassen*** ***shoppen***

aanhangwagen
verhuur

ziedewij
pitstop van Barendrecht

Middelweg 3 - Barendrecht

Automobielbedrijf M. Vogelaar

Onderhoud - reparaties - verkoop automobielen
APK keuringen

v.d. Meulenstraat 6 - 2992 KM Barendrecht
Telefoon 0180 - 394666

VIJFVINKEL **SCHOENEN**

Middenbaan 98 • 2991 CT Barendrecht
Tel. 0180 - 613 221 • Fax 0180 - 611 314

Barendrecht (0180) 613 047

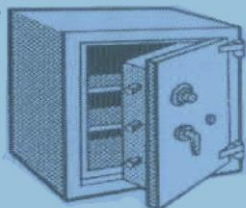
Ridderkerk (0180) 468 222

Dorpsstraat 141 • 2992 BD Barendrecht • tel: 0180-612130
www.diggels-eetcafe.nl

NIEUWE EN OCCASION **BRANDKASTEN**

RECHTSTREEKS UIT EIGEN FABRIEK!
CA. 500 STUKS
OP VOORRAAD

BRANDKASTENFABRIEK
N.A. VAN DEN HOVEN & ZN. B.V.
WWW.VDHSAFES.NL / TEL. 0180-612988

Van der Linden

Internationaal Transport
Agrarisch Loonbedrijf
Garagebedrijf

Koedood 27 Barendrecht Tel. (0180) 612911 Fax (0180) 620391

Ziedewij 3
2991 LA Barendrecht
Tel. 0180 613173
Fax 0180 611342

www.dajong.computervrienden.nl

Dajong Computervrienden
Boerhaavelaan 7, 2992 KB Barendrecht
telefoon: 0180-625130
e-mail: dajong@helpt.nl
www.dajong.computervrienden.nl

5 jaar Stichting Dajong 2006 - 2011

Bespaar tot 50%
op uw **ICT** en **telefonie** met

BEHEER

TELEFONIE

CONNECTIVITEIT

CLOUD

DIGISOLAR

Bel **088 3 444 777** of ga naar **digisource.nl**
en ontvang gratis een vrijblijvende offerte

Gouwe 3c
2991 CJ
Barendrecht
0180 623600

DE FIETSENMAKERIJ AGN

POT

 BAKKERS SINDS 1820

Sinds begin 19e eeuw bakte de eerste generatie Pot (Leendert) in Alblasserdam al brood. Zijn kleinzoon begon als bakkerszoon in 1884 een bakkerij in Barendrecht op de Singel en tot heden is de bakkerij hier gevestigd.

Onderlangs 15, Barendrecht - 0180-612043 - www.bakkerijpot.nl - bestel@bakkerijpot.nl

 GENIET VAN VERS

Contactblad

Inhoudsopgave

	Van de redactie	2
	Verenigingsnieuws	2
	Expositie van Barbiepoppen	3
<i>Wim de Regt en Roelof Roomer</i>	Jonge koopman oprichter florerende groothandel	4
<i>Piet en Coks Laban</i>	Een woning in Barendrecht	7
<i>Wim de Regt</i>	Het leven van Arie de Lange ...	7
<i>Wim van Helden</i>	Een kettinghuwelijk	10
<i>Simon Hoek</i>	Restauratie monumentale interieur Dorpskerk (1)	11
<i>Maaïke Roomer-van Roosmalen</i>	Zoekplaatje	13
<i>Maaïke Bakker</i>	Een potje pindakaas	15

Colofon

Het Contactblad is een uitgave van de Historische Vereniging Barendrecht en verschijnt vier maal per jaar. Overname van artikelen is uitsluitend toegestaan met bronvermelding.
Redactie: J.E.J. Blinde jr., R.J. Roomer en mevr. M. Roomer-van Roosmalen

e-mail: contactblad@historischbarendrecht.nl

Druk: Goud PrintCenter, Alblasserdam

Sluitingsdatum inlevering kopij voor het volgende nummer: 30 november 2016

ISSN 0169-5460

Ledenadministratie

Voor aanmelding voor en opzegging van het lidmaatschap alsmede voor het doorgeven van een adreswijziging gelieve u contact op te nemen met de ledenadministratie:

Mw. N. Verschoor

e-mail: info@historischbarendrecht.nl

De contributie bedraagt € 17,50 per jaar. Een extra bijdrage is altijd welkom.

Op de voorplaat

Zinkstukken maken (foto privé-collectie A. de Lange)

Van de redactie

Na het verzoek aan de leden en de lezers in het vorige Contactblad om niet te aarzelen hun pennenvruchten over de Barendrechtse geschiedenis aan het papier toe te vertrouwen, zijn kort na het verschijnen van het blad bij de redactie diverse stukken kopij ingeleverd. Hiervoor onze dank. In dit blad hebben we er enkele kunnen plaatsen. We hopen dat dit een begin mag zijn van een langere reeks.

Het Contactblad is gevuld met een aantal interessante verhalen van de eerdergenoemde leden en lezers: een verslag van het bezoek aan de firma Aarnoudse, een beschrijving van het leven van rietsnijder Arie de Lange, reacties op het zoekplaatje van de vorige keer en een nieuw zoekplaatje, een historisch artikel van Maaike Bakker, een artikel over een zogeheten “kettinghuwelijk” van Wim van Helden en nog veel meer. Al met al weer een interessante uitgave van ons Contactblad.

Wij wensen u veel leesplezier

Verenigingsnieuws

Overlijden mevrouw Annie Veenman-Joosse

Met leedwezen namen wij kennis van het overlijden van mevrouw Annie Veenman-Joosse. We hebben haar leren kennen als iemand die tot op het laatst zeer betrokken was bij de afdeling Genealogie. Samen met haar echtgenoot heeft ze een grote bijdrage geleverd aan alles wat ook maar enigszins met deze oude geschriften te maken heeft. Voor het vele goede werk, dat zij gedurende lange tijd als vrijwilligster in het belang van onze vereniging heeft gedaan, zullen we haar steeds met grote dankbaarheid gedenken.

Namens het bestuur en de leden van de Historische Vereniging Barendrecht wensen wij de familie veel sterkte toe met dit grote verlies.

Afdeling Barendrecht van vroeger op ansicht, foto en film

Er is een nieuwe dvd beschikbaar met de titel: “In en om de Carnisse en Rhoonse grienden”. Een uitgebreid verslag van de werkzaamheden over het griend en biezenwerk, met opnames uit de periode na de Tweede Wereldoorlog. Het griend- en biezenwerk kent een lange Nederlandse traditie en heeft aan het eind van de vorige eeuw een grote groei gekend en zorgde voor veel werkgelegenheid. Aan de hand van bestaande fragmenten en teksten heeft Ted van Dongen hiervan een dvd samengesteld.

Filmvoorstellingen

Tijdens de bijeenkomst van de leden van de PCOB in Barendrecht op 13 september hebben we een tweetal film vertoond over het verleden van Barendrecht. Als eerste hebben we een film over de posterijen vertoond en na de pauze de film van Barendrecht in 1957. Gezien de vele positieve reacties was het een geslaagde middag waarin vele van de aanwezigen even “terug in de tijd” gingen.

Activiteiten rond het 40 jarig bestaan van de HVB

Met betrekking tot de viering van het 40-jarig bestaan van onze vereniging is de werkgroep hiervoor al weer een paar maal bijeen geweest. Het uitwerken van de plannen maakt goede vorderingen, het verloopt volgens de tijdsplanning.

Herhaalde oproep: het Contactblad digitaal ontvangen?

Tijdens de Algemene Ledenvergadering op 19 april jl. is een voorstel om de contributie met ingang van het verenigingsjaar 2017 te verhogen, afgewezen. De vergadering heeft het bestuur als alternatief het idee aangedragen om het Contactblad in digitale vorm aan te bieden, uiteraard uitsluitend aan leden die dat wensen. Op deze wijze zou op de kosten van het drukken en – in het geval van buiten Barendrecht woonachtige leden – van de verzending bespaard kunnen worden, zodat een contributieverhoging niet noodzakelijk zal blijken.

Besloten is om in 2016 te inventariseren wie het Contactblad vanaf 2017 per e-mail wenst te ontvangen en om op grond van het aantal aanmeldingen vast te stellen of dit inderdaad de gewenste kostenbesparing zal opleveren. Indien u vanaf 2017 het Contactblad digitaal wenst te ontvangen, kunt u dit per e-mail kenbaar maken aan contactblad@historischbarendrecht.nl. Wilt u na 2016 uw Contactblad ‘gewoon’ in papieren vorm bezorgd blijven krijgen, dan hoeft u niets te doen.

Expositie van Barbiepoppen

Barbie, de beroemdste modepop ter wereld, was gedurende een aantal zaterdagen te zien tijdens een expositie bij de Historische Vereniging Barendrecht, die een overzicht gaf van de periode 1960 tot 2016.

Het spelen met papieren poppen in de vijftiger jaren van de vorige eeuw was altijd heel frustrerend omdat de omgebogen lipjes steeds stuk gingen. Met de komst van Barbie leek het alsof de papieren poppen tot leven waren gekomen. Als geboortedatum van deze modepop staat de datum 9 maart 1959 in de boeken, op die dag werd Barbie geïntroduceerd bij de inkopers op de “1959 Toy Fair”. Sinds de introductie zijn er ongeveer 1 miljard (!) poppen in 150 landen over de toonbank gegaan. In 2009 bestond Barbie 50 jaar en volgde een bijzondere uitgave van een “jaren-zestig-droomhuis”, waarna al snel een tachtiger jaren Barbie-yuppie volgde met aktetas en een roze mantelpakje. Veel van deze bijzondere uitgaven waren te bezichtigen tijdens de expositie in het museum van de HVB.

Voor de expositie was veel belangstelling en om het geheel compleet te maken werd een speciale Barbie-film vertoond. Op bijgaande foto een indruk van de vitrines.

Wim de Regt en Roelof Roomer

BARENDRECHT KENT TALRIJKE (FAMILIE)BEDRIJVEN MET EEN LANGE EN BOEIENDE GESCHIEDENIS. IN EERDERE UITGAVEN PUBLICEEDE HET CONTACTBLAD REEDS VERHALEN OVER DERGELIJKE ONDERNEMINGEN. DE SERIE WORDT VOORTGEZET MET HET VERHAAL OVER AARNOUDSE TRANSPORTMIDDELEN, DE HANDELSNAAM VAN N. AARNOUDSE B.V.

Een krantenjongen die met zijn talenten, ijver en doorzettingsvermogen opklimt tot directeur van een groot uitgeversconcern. Het overbekende Amerikaanse verhaal over inspirerend zakelijk succes wordt vaak aangehaald als het gaat over ondernemers die met taaie volharding een goed renderend bedrijf van de grond af hebben opgebouwd.

Nico Aarnoudse (77) is er een voorbeeld van. Op de dag na zijn huwelijk in september 1962 noemde de geboren Rotterdammer zich koopman en begon hij een handel(tje) in letterlijk alles wat hij kon kopen en verkopen. Zijn aanbod varieerde van gereedschappen en ijzerwaren tot vuurwerk. De Rotterdamse haven was aanvankelijk zijn belangrijkste afzetgebied.

Het huis van het jonge bruidspaar in het centrum van de Maasstad was de volgende twee jaar tevens het zakenadres. De bruid die na het trouwfeest mevrouw Josta Aarnoudse heette, werd en bleef de zakelijke partner van de 23-jarige oprichter van wat thans het familiebedrijf Aarnoudse transportmiddelen is, de handelsnaam van N. Aarnoudse BV, gevestigd aan de Boerhaavelaan.

Stefan, vader Nico en Bart Aarnoudse

Na de Mulo was Nico Aarnoudse gaan werken. In de avonduren volgde hij diverse cursussen en behaalde hij het middenstandsdiploma. Dat was het eerste signaal dat hij op enig moment voor zichzelf wilde beginnen. Bij de werkgevers waar hij in dienst was geweest, had hij ten minste één ding vastgesteld: wat ik voor m’n bazen doe, kan ik zelf ook! En dat wilde hij meteen na de bruiloft bewijzen. Het was het begin van een loopbaan als de krantenjongen die carrière maakte.

Agentschap

De aanvankelijk bescheiden handel van de jonge koopman kreeg in 1966 een stevige injectie, toen hij de alleenvertegenwoordiging in Nederland verwierf van het (toen nog) West-Duitse bedrijf Expresso, fabrikant van onder meer steekwagens. Het agentschap betekende in feite het begin van Aarnoudse transportmiddelen.

Expresso produceerde steekwagens van aluminium. Bij Nederlandse ondernemingen waren destijds als regel stalen steekwagens als interne transportmiddelen in gebruik. Voor Nico Aarnoudse was het dus een uitdaging om potentiële kopers ervan te overtuigen dat steekwagens van aluminium duurzamer en door hun constructie ook sterker zijn dan die van staal. Dat ging hem goed af. Met zijn met steekwagens volgeladen Volkswagenbusje toerde hij door het hele land op zoek naar afnemers. Het was geen uitzondering dat hij dikwijls enkele dagen van huis was en in het hogen noorden of zuiden een hotelletje opzocht. De groeiende afzet van zijn steekwagens en andere transportmiddelen voor intern gebruik maakte echter veel goed. Brouwerijen en drankenhandels behoorden tot zijn eerste klanten.

De zaken gingen voorspoedig. Het huis in de binnenstad was al eerder (1964) als vestiging van de groothandel verlaten. Daarvoor in de plaats was een pand aan de Oudedijk in Kralingen als bedrijfsruimte en woning gekomen. Josta Aarnoudse beheerde het thuisfront met onder meer de administratie. Broer Jaap van de oprichter werd in 1965 als vertegenwoordiger de eerste werknemer en niet lang daarna werd ook een boekhouder aangetrokken.

In 1968 volgde opnieuw een belangrijke uitbreiding met het agentschap van het eveneens (West-)Duitse bedrijf Cordes, fabrikant van opslagsystemen en transportmiddelen voor meubelen. Voor de knellende ruimtenood in de vestiging aan de Oudedijk werd een oplossing gevonden met een opslagloods aan de 's Gravenweg, ook in Kralingen. De huisvesting op twee plekken in Rotterdam bleek echter al spoedig niet toereikend voor het gestadig groeiende aanbod van producten. Verhuizing naar een veel grotere locatie was noodzakelijk.

Geen spijt

De zoektocht eindigde in Barendrecht. In 1974 kocht Nico Aarnoudse aan de Eerste Barendrechtseweg 57 en 59 een bungalow en een bedrijfspand die al twee jaar leeg stonden. De toenmalige economische situatie was geenszins een stimulans voor die kapitale investering. De gevolgen van de oliecrisis vielen moeilijk te voorspellen. Familie en vrienden verklaarden het echtpaar Aarnoudse voor gek met de aankoop, maar de huwelijks- en zakenpartners Nico en Josta lieten zich niet van de wijs brengen. En daar hebben ze geen spijt gekregen.

De nieuwe vestiging maakte het mogelijk om afnemers eenvoudiger en sneller te bedienen, met als resultaat een verdere groei van zowel het aanbod als de klantenkring. Na vijf jaar moest er al een tweede en groter pand voor opslag en werkplaats worden gebouwd. Sinds de komst naar Barendrecht waren het aanbod van producten en de vertegenwoordiging van (in hoofdzaak buitenlandse) fabrikanten onverminderd gestegen.

Koopmansgeest

Het ging de groothandel overigens niet steeds voor de wind. Na de oliecrisis volgde in de jaren 1980-1984 opnieuw een moeilijke economische periode, geïllustreerd door een scherp dalende omzet van de groothandel. Waar tal van ondernemingen hun investeringen afremden en bezuinigingen doorvoerden, volgde Nico Aarnoudse zijn koopmansgeest. Hij breidde het productenpakket juist uit met nieuwe soorten transportmiddelen voor intern gebruik. Dat was een goede beslissing; de groothandel kwam ongedeerd uit het economische dal.

Het lag voor de hand dat de beide zoons van het echtpaar hun ouders als directie zouden opvolgen. Bart Aarnoudse (thans 52) kwam in 1988 in dienst van het familiebedrijf, na de voltooiing van zijn studie technische bedrijfskunde aan de Universiteit Twente en de vervulling van zijn dienstplicht. Broer Stefan (thans 50) volgde twee jaar later na zijn voltioide studie bedrijfskunde aan de Erasmus Universiteit Rotterdam.

Automatisering

De oudste broer vond het, vertelt hij, een heel bijzondere ervaring om in het bedrijf te gaan samenwerken met mensen die hem als jongetje in de loods hadden zien rondlopen: “Als afgestudeerde bedrijfskundige had ik veel theoretische kennis in huis, maar het meeste heb ik in die eerste jaren in de praktijk geleerd.” Zijn vader had toen al de basis gelegd voor de automatisering, zoon Bart heeft die na zijn komst uitgebreid en tot de dag van vandaag geperfectioneerd.

Hoewel nog geen directielid, waren beide broers samen met hun vader nauw betrokken bij de nieuwbouw van het bedrijf aan de Boerhaavelaan. De vestiging aan de Eerste Barendrechtseweg moest plaats maken voor de aanleg van de Betuwelijn, evenals vele woningen en enkele bedrijven langs deze toentertijd belangrijkste toegangsweg van Barendrecht.

In augustus 1998 was het door zijn witte uitstraling opvallende nieuwe pand voltooid, evenals twee royale woningen – een voor het ouderpaar en een voor het gezin van zoon Bart. De verhuizing betekende tevens de grootste uitbreiding van het familiebedrijf. Op de nieuwe plek heeft de groothandel tweeëneenhalve keer meer ruimte dan op de vorige.

Grondlegger Nico Aarnoudse die zich pas tien jaar na de oprichting van zijn groothandel voor de eerste keer een buitenlandse vakantie had gegund, is al ver voor zijn 65ste jaar in 2004 begonnen om zijn bedrijf stap voor stap aan zijn twee zoons over te dragen. Bart en Stefan zijn thans beiden directeur en eigenaar van N. Aarnoudse BV. Vader Aarnoudse is eigenaar van het bedrijfspand (opslaghallen, showroom, werkplaats, kantoren) gebleven. Hij houdt zich sinds zijn vertrek hoofdzakelijk met andere activiteiten bezig. Moeder Josta (80) had al eerder afscheid van het bedrijf genomen.

Specialist

De tweede generatie Aarnoudse staat aan het roer van een groothandel die zich presenteert als specialist op vier verschillende terreinen: interne transportmiddelen, bedrijfsinrichting, opslagsystemen en verhuismateriaal. De kring van afnemers is heel divers en omvat talrijke vaderlandse ondernemingen met bekende namen en overheidsinstellingen. Om een idee te geven van het aanbod: Aarnoudse kan (naar eigen schatting) tussen de 20.000 en 25.000 verschillende producten leveren!

Het meer dan vijftig jaar oude familiebedrijf heeft op al zijn werkterreinen een solide positie, maar is geen monopolist. De concurrentie is groot. Beide broers sluiten daar hun ogen niet voor. Zij kiezen voor een koers waarbij het bedrijf met zijn vier werknemers zich onderscheidt van concurrenten. Broer Bart Aarnoudse volgt de aanpak zo samen: “Wij geven onze klanten deskundige adviezen op grond van langdurige ervaringen met producten. Maar we laten de keus aan de afnemers – puur professionele, duurzame en duurdere artikelen of budget-producten. Een deel van onze kracht is dat we voor specifieke wensen van afnemers oplossingen zoeken. Op ons verzoek maken fabrikanten producten op maat door aanpassingen van wat standaard is.”

Wie het verhaal en de uitleg van de oudste directeur beluistert, gaat het al gauw duizelen. En een wandeling door de opslaghallen maakt de verwarring voor een doorsneebezoeker nog groter. Maar één product blijft zeker achter in het geheugen: de bagagewagentjes op de luchthavens Schiphol en Eindhoven – die zijn geleverd door Aarnoudse uit Barendrecht!

Piet en Coks Laban

Wij woonden als gezin, vader moeder en drie kinderen, sinds 1959 in een vierkamer-huurwoning in de toen nieuwbouwwijk Rotterdam-Pendrecht. In 1964 verwachtten wij ons vierde kind, dus omzien naar een grotere woning, wat in die tijd in Rotterdam weinig kans bood.

Een jaar eerder was er onder de Rotterdamse ambtenaren een afkondiging dat Rotterdam aan de gemeente Barendrecht een contingent van 40 te bouwen huurwoningen afstond, onder voorwaarde dat deze woningen aan de Rotterdamse ambtenaren werden aangeboden.

Hoewel ik rijksambtenaar was, meende ik toch te moeten reageren. Onder de Rotterdamse ambtenaren was de animo ook groot. Om in aanmerking te komen moest men zich inschrijven bij de Afdeling Volkshuisvesting van de Gemeente Rotterdam, waar een selectie zou plaatsvinden. De eindbeoordeling lag bij de gemeente Barendrecht. De eerste aanspreekambtenaar was de heer Eitjes, ambtenaar bij de Rotterdamse Afdeling Volkshuisvesting.

Regelmatig informeerde ik na onze aanmelding naar de stand van zaken, steeds kreeg ik te horen dat de procedure in gang was gezet, maar dat er nog geen selectie kon plaatsvinden.

Begin juni 1964 kreeg ik bericht dat wij bij de selectie van gegadigden waren uitgevallen en dus verder niet in aanmerking kwamen. We gingen kort daarna teleurgesteld een weekje met de kinderen op vakantie, voor dat de bevalling verwacht werd (augustus 1964).

Toen we terugkwamen, lag er een brief van de gemeente Barendrecht waarin tot onze grote verrassing werd meegedeeld dat wij alsnog in aanmerking kwamen voor een woning. We zouden echter eerst nog bezoek krijgen van een selectie-ambtenaar.

De volgende zondag kwam een gemeenteraadslid, de heer Van Rietschoten, ons per fiets een bezoek brengen. Het kwam hem goed uit dit op zondag per fiets te doen, aangezien hij op ziekenhuisbezoek ging in het Zuiderziekenhuis.

Na ontvangst en een kort gesprek bleek de heer Van Rietschoten tevreden over ons gezin en gaf hij te kennen dat wij een uitnodiging zouden krijgen over de toewijzing van een der woningen.

Het was een warme zomeravond in de maand juni toen wij met een gezelschap van 40 ambtenaren uit Rotterdam, vergezeld van hun echtgenotes, in het verenigingsgebouw van de Bethelkerk bijeen waren. Via loting zouden de woningen toebedeeld worden.

Burgemeester Douma was ook aanwezig en na een vriendelijk welkomstwoordje stelde hij zijn zwarte hoge hoed beschikbaar om lootjes te verzamelen. Voorkeur voor een bepaalde woning kon op een lootje kenbaar gemaakt worden.

Ons lotnummer had tweemaal geen kans. De heer en mevrouw Wolf, die naast ons zaten, adviseerden een kans te wagen voor de woning naast hun voorkeurswoning, dan zouden we als aanstaande burens elkaar nu al kennen.

Deze keer grabbelde de burgemeester inderdaad ons lootje uit de hoge hoed. We waren dolgelukkig, een huis aan De Zeeg nummer 43 met uitzicht op de groene Oude Dorpsstraat.

Het werd die avond laat, zo laat dat de bus naar Rotterdam niet meer reed. Wat toen? Wij hadden gezien dat een echtpaar met de auto was gekomen en voorzichtig gevraagd of het mogelijk was dat wij met hun mee richting Rotterdam konden rijden. Het bleken Cor van Hengel en zijn vrouw Annie te zijn. Wij zijn jarenlang goede buur- en sportvrienden gebleven.

Met het oog op de aanstaande bevalling probeerden wij nog in aanmerking te komen voor een van de eerste gereedgekomen woningen aan De Kreek. Dit kon echter in geen geval, want er waren nog drie vrouwen hoogzwanger. Bovendien was de eerste woning al toegewezen aan een Barendrechtse inwoner. Het was ook nog spannend of onze baby de tienduizendste inwoner van Barendrecht zou worden. Ook dit ging niet door, aangezien onze jongste zoon nog op het oude adres in Pendrecht werd geboren.

Wij hebben met veel plezier 36 jaar in De Zeeg gewoond en voelen ons echte Barendrechtse.

Foto: Google Maps

Wim de Regt

Van laatste griendbedrijf van Barendrecht resteren alleen nog herinneringen

Arie Pieter de Lange (74) zou de hoofdpersoon in een boeiende streekroman kunnen zijn. Zijn werkzame leven in de grienden langs beide oevers van de Oude Maas is een rijke inspiratiebron. Alle ingrediënten zijn voorhanden – zware arbeid in weer en wind, ploeteren van 's morgens vroeg tot 's avonds laat, voor- en tegenspoed bij het oogsten en de verkoop van wilgentakken, riet en biezen, een krimpende markt door de komst van andere (bouw)materialen. Kortom, de loopbaan van een jongen die na de lagere school in de grienden gaat werken en het na jaren aandurft om een eigen griendbedrijf te beginnen.

De auteur die in de bejaarde griendwerker een boek ziet zitten, moet wel met een voorraad romantische vleugjes voor zijn toetsenbord gaan zitten, want Arie de Lange is een nuchtere man. Met alleen het zakelijke verhaal dat hij over zijn loopbaan vertelt, is de kans op een bestseller niet groot. Maar interessant is het wel!

Hij werd in 1942 geboren als zoon van een tuinder op de Koedood en ging in Smitshoek naar de lagere school. Na de zesde klas was het werken geblazen, ook al was hij nog maar veertien jaar. De nabije grienden werden zijn werkterrein als jongmaatje bij het (toenmalige) griendbedrijf Kraaijeveld. Een andere baan elders was niet bij hem opgekomen. 'Onze buurman was griendwerker, ik ben er mee opgegroeid', vertelt hij.

Het was hard werken in de grienden en de dagelijkse praktijk was zijn leerschool. Wilgen knotten, biezen en riet snijden, de oogsten gereed maken voor transport per schip of vrachtwagen naar de afnemers. Arie de Lange was een volleerde vakman, toen hij in 1962 na zes jaar vertrok bij Kraaijeveld. De markt voor producten uit de grienden begon te krimpen, het griendbedrijf moest inkrimpen.

Bij Berkman, in de jaren zestig van de vorige eeuw een grote kolenhandel in Barendrecht en omstreken, vond hij een nieuwe baan als kolensjouwer. Daar was hij na het werken in de grienden sterk genoeg voor.

Het was de periode waarin het aardgas uit Groningen snel en efficiënt een nieuwe energiebron werd voor bedrijven en huishoudens. Het kolentijdperk liep ten einde, de sluiting van de mijnen in Limburg was nog slechts een kwestie van tijd. Kolenhandel Berkman werd leverancier van aardolieproducten, met name propaan en butaan aan tuinderijen en benzine en dieselolie via tankstations in de regio. Voor de inmiddels 23-jarige Arie de Lange viel er niets meer te sjouwen.

Op zoek naar een volgende baan opende zich plots een nieuw perspectief. Met het griendbedrijf Kraaijeveld, zijn eerste werkgever, kwam hij overeen om als onderaannemer aan de slag te gaan. Van de ene dag op de andere was Arie de Lange van werknemer eigen baas geworden. Zelf kijkt hij daar overigens relativerend op terug. 'Eigen baas? Het was meer eigen slaaf!'

Grienden uniek in Europa

De Carnisse en Rhoonse grienden hebben honderden jaren voor veel werk gezorgd. De buitendijkse gronden langs de Oude Maas, onderhevig aan eb en vloed, werden omstreeks 1650 in cultuur gebracht. Dat gebeurde met de aanplant van wilgen, riet en biezen, die voor diverse toepassingen werden gehakt en gesneden.

Wilgenhout werd en wordt gebruikt voor zinkstukken voor dijken en oeverbeschouwingen, alsmede voor het vlechten van manden. Riet vond toepassing als dakbedekking en van biezen werden en worden stoelmatten gemaakt.

De grienden verloren hun economische betekenis na de komst van andere bouwmaterialen en kunststoffen. De zware arbeid was ook te kostbaar geworden.

De grienden zijn ook nu nog van belang voor de geschiedenis van en de recreatie in Barendrecht, Rhoon en omgeving. Als zoetwatergrienden met om beurten hoog en laag tij zijn ze uniek in Europa. Het gebied is rijk aan broedvogels.

De naam 'Griend- en biesenbedrijf De Lange' suggereerde meer dan de werkelijkheid. 'Ik woonde toen nog op de Talmaweg. Een loods of een bedrijfsgebouw had ik niet nodig. Voor het werk in de grienden worden alleen handgereedschappen gebruikt en die kon ik eenvoudig opbergen in m'n schuurtje', vertelt hij.

Zijn belangrijkste werkterrein was de Beerenplaat, een griendcultuur van tien hectare die de familie De Koning uit Oud-Beijerland voor het symbolische bedrag van één gulden aan Staatsbosbeheer had verkocht.

In die tijd pachtten griendbedrijven voor telkens een periode van zes jaar grienden van eerst Domeinen en daarna van Staatsbosbeheer. Arie de Lange deed dat ook, nadat hij de stap van onderaannemer naar aannemer had gezet. De hem vertrouwde Beerenplaat werd zijn pachtgebied tot in 1984 een concurrent met het aanbod van een lagere prijs het contract in de wacht sleepte. Daarvoor in de plaats verwierf de Barendrechtse ondernemer de pacht van grienden bij Heinenoord in de Hoeksche Waard en van de Carnisse en Rhoonse grienden.

Met drie werknemers in vaste dienst en in de oogsttijd enkele tijdelijke krachten erbij was het griendbedrijf van Arie de Lange inmiddels het enige in Barendrecht; Kraaijeveld en andere griendbedrijven waren met het werk gestopt.

Het werd in de jaren negentig steeds moeilijker om Nederlands personeel voor het zware griendwerk te vinden. Buitenlandse werknemers namen de plaats in van landgenoten. Arie de Lange liet zijn keus vallen op Polen, aanvankelijk drie en later zeven. Ervaring met het werk in grienden hadden ze niet, maar, vertelt hij, 'ze leerden graag en snel'.

De relatie met zijn Poolse griendwerkers was aanvankelijk zo goed dat hij met een van hen in principe de overname van zijn bedrijf had afgesproken. Maar daar is niets van gekomen. Een nog grotere spaak in het wiel volgde in de loop van 2005, toen alle Poolse werknemers plots naar een ander bedrijf vertrokken. Voor Arie de Lange zat er toen niets anders op dan zijn bedrijf op te heffen. Dat was het einde van het laatste griendbedrijf in Barendrecht.

De huidige afzetmarkt voor de producten van grienden is als gevolg van verscheidene oorzaken te klein om een griendbedrijf rendabel te maken. De grienden langs de Oude Maas worden daarom niet meer verpacht. Staatsbosbeheer besteedt het onderhoud contractueel uit aan aannemers. Zij worden betaald voor de werkzaamheden die ze verrichten.

De herinneringen zijn gebleven. Arie de Lange en zijn gezin woonden van 1983 tot 2009 op een (intussen gesloopte) boerderij aan de Middeldijk. Tussen deze dijk en de Voordijk bezat hij een lap grond van twee hectare waar biesen (voor stoelmatten) hingen te drogen. Zijn vrouw Ina ging geregeld de deur langs om biesen te verkopen. Vierjarige wilgen werden aan onder meer een fabriek geleverd. Daar werden er stelen van schoppen van gemaakt. De winst per verkochte steel bedroeg een gulden. Twijgen werden gebruikt voor de fabricage van manden en riet werd toegepast als dakbedekking.

In zijn vrijstaande huis aan de Middeldijk woont Arie de Lange niet ver van de grienden waar hij zo lang heeft gewerkt. Sinds de voltooiing van een nieuwe woonwijk heeft hij aan de achterzijde geen uitzicht meer op de Achterzeedijk en de Oude Maas. Maar als vrijwilliger ('sinds 2005') bij de jachthaven van Rhoon, waar hij het groen onderhoudt, hoeft hij de grienden en de rivier niet te missen.

Wim van Helden

Het gebeurt tegenwoordig regelmatig dat een gezin niet bestaat uit twee jonge mensen die voor het eerst trouwen, maar uit mensen die al eerder getrouwd waren. Mogelijk zelfs met kinderen. Dan heb je een man met één of meer kinderen en een vrouw in dezelfde situatie en die krijgen na hun huwelijk dan ook nog een kind of kinderen. Dat noemen we dan een samengesteld gezin of een patchwork-gezin. Dat is niet erg, als iedereen maar gelukkig is.

Vroeger kwam dat ook voor. Maar toen was de reden vaak een tragische. Eén van de partners overleed en de overgebleven partner bleef met kinderen achter. Vaak werd dan om financiële redenen een nieuwe partner gezocht. Een alleenstaande vrouw kon bijna niet aan geld komen om haar gezin te onderhouden, als ze alleen achterbleef. Of de vader, als hij achterbleef, moest buitenshuis geld verdienen en zocht iemand die voor de kinderen zorgde.

Als deze situatie zich nog een keer in een gezin voordeed noemde men dat een kettinghuwelijk.

Wat is dat? Van een huwelijk met de handschoen hebt u misschien wel gehoord, als één partner niet aanwezig was en iemand anders de handschoen droeg van de afwezige partner en zo met de wel aanwezige partner trouwde, als plaatsvervanger dus.

Met de ketting, is dat dan een huwelijksvorm met een ketting in plaats van ringen?

Op internet vond ik de volgende omschrijving: een kettinghuwelijk is een reeks huwelijken waarbij een van de partners steeds de weduwnaar of weduwe uit de vorige schakel van de ketting is. Scheidingen waren vroeger zeldzaam, maar door sterfgevallen kwam het toch vaak voor dat mensen twee keer of nog vaker getrouwd waren.

Dus: als een huwelijk door overlijden beëindigd wordt en de overlevende partner hertrouwt, dan hebben we het begin van een ketting, zij het een heel korte. In het archief van de Historische Vereniging vond ik een kettinghuwelijk van wel acht schakels. Het duurde van 1703 tot 1817! Honderdveertien jaar. Dat wil ik u hieronder laten zien.

De eerste twee schakels in deze ketting zijn Arij Eliasse Speelman en Maartje Janse Burger. Arij werd geboren in 1672 en Maartje in 1678. In het Trouwboek van Pernis staat hun ondertrouw vermeld op 13 april 1703. Vermoedelijk zijn ze enkele weken hierna werkelijk getrouwd. Ze gingen wonen in 's Gravenambacht, een gehucht bij Pernis. Hiermee is de ketting begonnen.

Dit echtpaar kreeg één kind, een zoon Elias Ariense Speelman. Het is niet bekend wanneer, maar voor 1712 is Maartje overleden. Dit weten we omdat Arij Eliasse Speelman op 1 januari 1712, als weduwnaar van Maartje Janse Burger, in het huwelijk treedt met Neeltje Bastiaensdr. den Ruijter. Zij is geboren in 1688 en is dus omstreeks 24 jaar oud. De derde schakel.

Nu werden twee kinderen geboren: dochter Maartie in 1712 en dochter Aafje in 1714. Beide kinderen zijn helaas jong gestorven, Maartie al in 1712 en Aafje in 1715.

In 1717 sterft ook Arij Eliasse Speelman. De tweede schakel is hiermee overleden. Maar Neeltje hertrouwt. Op 11 november 1718 gaan in ondertrouw en op 4 december 1718 trouwen Neeltje Bastiaense den Ruijter, weduwe van Arij Eliasse Speelman, met Jan Cornelisse Roobol. Hij komt uit Rhoon, maar zijn geboortedatum is niet bekend daar de doop- en trouwboeken van Rhoon uit die tijd verbrand zijn. Te Pernis worden uit dit huwelijk acht kinderen geboren, nl. Maartje, Bastiaan, Korneelis, Arij, Herber, Herbert Klaas en Jan. Maartje en de eerste Herber zijn jong overleden, Herbert is in 1762 bij het toenmalige eiland Blankenburg verdronken.

Op drie december 1744 geeft Jan Cornelis Roobol de dood aan van zijn vrouw Neeltje Bastiaense den Ruijter. Jan zag het niet zitten om alleen zijn gezin te runnen en dus zocht en vond hij een nieuwe vrouw in de dertigjarige Annetje Maertens Vermaet. Ze is geboren in hetzelfde jaar als Jan trouwde met Neeltje, 1718 dus. Ze is de vijfde schakel in onze huwelijksketting. Weer werden er twee kinderen geboren, nl. Neeltje en Maertje, van wie de laatste op tweejarige leeftijd overleed.

Na zeven jaar van dit huwelijk werd het ontbonden door het overlijden van Jan Roobol, nl. op 20 mei 1755 te Pernis. Annetje vond al spoedig een nieuwe echtgenoot. Op 26 maart 1756 trad ze in het huwelijk met Jan Huijbregtze Kok. Hij is geboren in 1718 te 's Gravenambacht en is dus, net als Annetje, 37 jaar. Schakel zes. In 1758 wordt hun dochter geboren, Rusje. Bij haar doop is Jan nog aanwezig, maar op 12 juli 1759 ondertrouwt Annetje met Heijndrick Reijerse van Eijk, gedoopt in 1731 te Poortugaal. Annetje wordt dan weduwe genoemd van Jan Huijbregtze Kok. Nu volgden er geen kinderen. Heijndrick is wel de zevende schakel.

Van dit echtpaar stierf Annetje het eerste. Dat is niet zo verwonderlijk, ze was 13 jaar ouder dan Heijndrick. Dit moet gebeurd zijn voor 17 december 1779, want dat is de ondertrouwdatum van Heijndrick met Ariaantje Pieters Groeneweg, geboren in 1734 te Carnisse (Barendrecht) en de achtste en laatste schakel. Hij wordt dan weduwnaar van Annetje Vermaat genoemd. Ze trouwen op 9 januari 1780. Ariaantje is geboren in 1734 te Barendrecht. Uit dit huwelijk ook geen kinderen. In 1817 overlijdt Heijndrick, 85 jaar oud. Zijn laatste vrouw, Ariaantje overlijdt in 1820.

We hebben nu gezien dat van 1703 tot 1817 een ketting van huwelijken in 'één' gezin standhield. De levens van deze echtelieden bestreek een tijd van 143 jaar, van 1672 tot 1820. Van het rampjaar 1672 en het stadhouderloze tijdperk tot de tijd van koning Willem I, lang na de tijd van Napoleon.

Samengevat zien we de echtparen: Speelman-Burger
Roobol-Burger
Roobol-den Ruijter
Roobol-Vermaet
Kok-Vermaet
Van Eijk-Vermaet
Van Eijk-Groeneweg

Zeven huwelijken, acht partners, acht schakels van een ketting. Zie daar: een kettinghuwelijk!

Dit is een samenvatting van een artikel uit De Nederlandse Leeuw, 1951, 68ste jaargang, door J.P. Medema. Mogelijk zijn er nieuwere gegevens over genoemde gezinnen bekend, daar dit artikel al enige jaren oud is (WvH).

Restauratie monumentale interieur Dorpskerk (1)

Ervaren vakmensen hebben veel eer van hun werk

Simon Hoek

Voortraject

In de loop van 2013 werd duidelijk dat de stichting Vrienden van de Dorpskerk de financiering van een nieuw restauratieproject kon financieren. Er waren geoormerkte schenkingen ontvangen voor de restauratie van het monumentale dorpskerkinterieur. Daarnaast was van een lid van de Dorpskerkgemeente een toezegging ontvangen dat via het Prins Bernhard Cultuurfonds een substantiële schenking mocht worden verwacht voor het project.

De eerste stap was de opdracht aan Bureau Lakerveld in Noordeloos om een inspectierapport te maken over de toestand van de kansel, de Boerenbank, het Tiengebodenbord en de omheining van de dooptuin. Dit architectenbureau vervult al decennia de rol van extern adviseur van de kerkrentmeesters van de Dorpskerk.

In december 2013 werd een grondige inspectie van de status van de drie onderdelen uitgevoerd, uitmondend in een rapport waarin de staat van het houtwerk in detail werd beschreven. De conclusie was dat restauratie beslist noodzakelijk was.

In het voorjaar van 2015 volgde een aanbestedingsprocedure die resulteerde in de opdracht aan de firma Hekkers & Van 't Spijker in Wilp (juni 2015). Dit bedrijf is gespecialiseerd in het restaureren van onder meer kerkinterieurs.

Twee verhalen over restauratieproject

Het interieur van de Dorpskerk, het oudste rijksmonument van Barendrecht, is grondig gerestaureerd. Dat was financieel mogelijk door bijdragen van de stichting Vrienden van de Dorpskerk en het Prins Bernhard Cultuurfonds.

Simon Hoek is een van de twee kerkrentmeesters die nauw betrokken waren bij de voorbereiding van het project en vervolgens de uitvoering van de werkzaamheden op de voet hebben gevolgd.

In twee artikelen voor het Contactblad beschrijft hij de restauratie van het interieur. Bijgaand verhaal is het eerste in de miniserie. In de volgende uitgave van het Contactblad wordt het tweede en laatste artikel over de restauratie van het interieur gepubliceerd. Het gaat dan over de Boerenbank en het Tiengebodenbord.

De uitvoering gebeurde in verscheidene fasen. De start was op 22 augustus 2015, de laatste werkzaamheden werden op 13 juni 2016 verricht. (Het uitvoeringstraject is vastgelegd in een tiental voortgangsrapportages die zijn gepubliceerd op de website van de Dorpskerk (www.dorpskerkbarendrecht.nl)).

Uitvoering

De uitvoering van het restauratiewerk wordt hierna (en in de volgende bijdrage) beschreven per onderdeel: kansel, omheining van de dooptuin, Boerenbank en Tiengebodenbord.

De kansel

Dit meubelstuk, ook wel preekstoel genoemd, dateert uit de zeventiende eeuw. Het exacte jaartal is niet bekend, maar afgaande op het schenkingsjaar van de koperen drager van de kanselbijbel en de houder van de doopschaal (beide uit 1664) zal de Dorpskerk in dat jaar dus al een kansel hebben gehad.

De kansel bestaat uit vier onderdelen: het klankbord (het 'dak' boven de kansel), de kanseltrap, de kanselkuip (de plek waar de voorganger staat) en de lampet (een contourverfraaiing, bestaande uit een zeshoekig frame met dubbel gebogen eikenhouten panelen die onderin worden gedragen door een stuk eikenhout in de vorm van een eikennoot).

Uit een proefboring in de draagbalk van het klankbord was gebleken dat die in uitstekende staat verkeert. Hierdoor hoefde het klankbord niet te worden gedemonteerd.

Bij de demontage van de kanselkuip en de lampet werd duidelijk dat beide onderdelen in een slechtere staat verkeerden dan van buitenaf kon worden vastgesteld. Door langdurige vochtinwerking vanuit de zuidelijke kerkmuur was de lampet ernstig aangetast door bruinrot. Vervanging van een aantal onderdelen door oud eikenhout was noodzakelijk.

Ook bleek de ophangconstructie van de kanselkuip zodanig te zijn verzwakt dat aan reparatie niet was te ontkomen. Ook in het verre verleden waren er klachten over de ophanging van de kansel geweest. (zie Contactblad 65 van december 1995. De toenmalige dominee G. Aemilius vond het in 1742 zelfs onverantwoord om nog langer de kansel op te gaan).

Bruinrot in de punt van de lampet

De preekstoel heeft tot de grote restauratie van de Dorpskerk aan het begin van de jaren zestig van de vorige eeuw in één zogeheten travee oostelijker gehangen – recht tegenover de eerste noordelijke aanbouw (1771) van de kerk. Daarna is hij naar de huidige plaats verhuisd.

Om de problemen deze keer definitief op te lossen, is gekozen voor een ingenieuze ingreep: een stalen ophangconstructie en een nieuw eikenhouten frame voor de draagvloer van de kanselkuip. Beide constructies zijn onzichtbaar weggewerkt.

'Gehoute' kanselpaneel

Tijdens de restauratie van de kansel is een paneel tevoorschijn gekomen dat aantoont dat de eikenhouten kansel in de Franse tijd 'gehout' is geweest. Om de toenmalige weeldebelasting op eikenhout te omzeilen, werden eikenhouten meubelstukken zodanig geveerd dat het op imitatiehout leek. In 2013 was bij de restauratie van de kerkmuren al een afdeklathet van het klankbord ontdekt die aan de achterzijde was 'gehout'. De restauratoren waren er daarom op gespitst of de kansel bij volledige demontage méér prijs zou geven. Dat was echter niet het geval. Kort voor de eerste kerstviering in december 2015 werd de gerestaureerde kansel teruggeplaatst.

De gerestaureerde kansel en kanseltrap

De kanseltrap

Ook de kanseltrap is gerestaureerd. Daarbij is gebleken dat slechts drie van de zes treden nog origineel zijn. De andere drie zijn in de loop van de eeuwen vernieuwd. Tevens werd vastgesteld dat de preekstoel in het verleden hoger moet hebben gehangen. De kanseltrap blijkt namelijk te zijn ingekort. Ook dit meubelstuk is gedemonteerd en na restauratie weer zorgvuldig geplaatst. Vanwege het feit dat de uitzakking van de kansel na de restauratie ongedaan is gemaakt, moest de spil van de kanseltrap twee centimeter worden gelift om een goede aansluiting te krijgen op de kansel.

De omheining van de dooptuin

Zodra de Reformatie in de toenmalige katholieke kerken doordrong, veranderde de indeling in die kerken. Omdat het 'Woord' in de protestantse kerken centraal staat, nam de kansel de plaats over van het altaar in de rooms-katholieke liturgie. Spoedig na de Reformatie werd in protestantse kerken de ruimte rondom de kansel afgescheiden. Daar werd voortaan het sacrament van de doop bediend. In veel gevallen was het doopbekken aan de kansel bevestigd, óók in de

Dorpskerk. In sommige kerken waren zitplaatsen voor de kerkenraadsleden binnen de afgescheiden ruimte geplaatst. Deze ruimte kreeg de naam dooptuin. Het woord 'tuin' werd vroeger gebruikt om een omheining aan te duiden. Zij bestond soms uit een metalen hek, soms uit een houten afscheiding. Het fenomeen dooptuin komt ook in het buitenland voor; het betreft dan altijd het liturgisch centrum van een protestantse kerk.

Omdat het frame van de eikenhouten omheining van de dooptuin met toognagels was verbonden, was het voor de restauratoren betrekkelijk eenvoudig om het te demonteren. Vanwege uitdroging waren de panelen in de omheining ernstig gekrompen en vertoonden ze spleten. Bij de restauratie werden daarom alle panelen vergroot met opgelijmde stroken oud eikenhout. Aangezien ze na terugplaatsing allemaal binnen de sponningen van het frame vielen, is de reconstructie onzichtbaar. Een fraai stukje vakmanschap!

(Foto's: Simon Hoek)

Z o e k p l a a t j e

Maaïke Roomer-van Roosmalen

Vorige zoekplaatjes

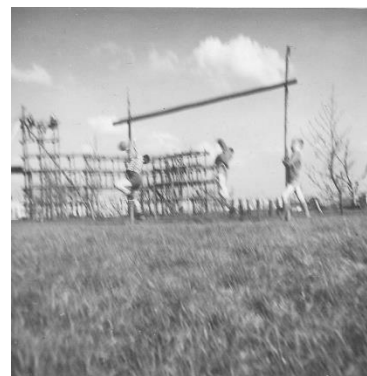
Op het zoekplaatje in Contactblad 145 ontvingen we een schriftelijke reactie van de heer Jan Nobel. Hij gaf aan dat het mogelijk in de buurt van de speeltuin "Oranjetuin" in de Stationswijk zou kunnen zijn. In de afgelopen weken zijn er zo hier en daar mondelinge reacties geweest die in dezelfde richting gingen, maar zekerheid hierover hadden we nog niet.

We hebben echter nu een bevestiging ontvangen van de heer Gijs-Jan Kolet; hij schrijft hierover het volgende: “Jan Nobel heeft gelijk. Het is inderdaad de rolschaatsbaan van speeltuin ‘Oranjetuin’ in de Stationswijk. Toenmalige ingang aan de Prins Willemstraat.

Ik heb vanaf 1946 tot 2006 in Barendrecht gewoond, waarvan de eerste 25 jaar in de Emmastraat. Wij speelden als kind vaak in de Oranjetuin en toen de rolschaats in opkomst kwam en de straten en trottoirs daar niet echt geschikt voor waren, (m.u.v. het pleintje voor de Roba – zie foto hiernaast) had de speeltuin de primeur om een speciale “rolschaatsbaan” aan te leggen. In het midden een vierkant van zeer strak gelegde stoeptegels en daaromheen een rand van gladde eterniet(?) platen.

Bijgevoegde zwartwit-foto's zijn in 1959 genomen vanuit de klimtoren naar het voetbalveldje.”

Het zoekplaatje van Contactblad 146 betrof een houten kistje met de afmetingen 54 x 30 x 8 cm met aan de bovenzijde 50 genummerde sleufjes met onder ieder nummer een bakje. Het werd gebruikt tot in de tweede helft van de vorige eeuw bij de Dr. De Visserschool in Barendrecht. Het was de voorloper van het schoolsparen, een grote “spaarpot” waarbij voor iedere leerling van de klas een nummer en bakje in gebruik was. Kinderen hadden in die periode nog geen eigen bankrekening en spaarden geld op school in deze afgesloten kist. Was het bakje vol, dan ging het geld in een zakje met het corresponderende nummer naar de toenmalige Nutsspaarbank en werd het op de rekening van de ouders gestort. Op bijgaande foto nogmaals een opname van het kistje.

Nieuw zoekplaatje

Het nieuwe zoekplaatje is een gebruiksvoorwerp met een houten handvat en enkele scherpe metalen haken en punten. Het voorwerp is ongeveer 30 cm lang. Bijgaand een foto van dit object.

Wie kan ons hiermee verder helpen?

Maaïke Bakker

Bron: www.meeopdenwind.nl

Ik ben in 1949 een kind van tien jaar.

Aan de Gebroken Meeldijk, waar ik woon, is een klein winkeltje. Het kleinste kruidenierswinkeltje dat ik ooit heb gezien. Met drie mensen is de winkel meer dan vol. Langs de muren zijn wat planken aangebracht waar de te verkopen artikelen staan uitgestald. De meest voorkomende zijn: koffie, suiker, rijst, bloem, tarwe en stroop. De stroop staat in een grote pot. Met een lepel wordt de stroop in een glas geschept dat je zelf van huis meeneemt. Ons gezin telt veel kinderen en we komen allemaal wel eens aan de beurt om naar het winkeltje te rennen voor een boodschap.

Soms sta ik weifelend voor het winkeltje omdat ik al voor de tweede maal die dag kom. Maar de oudere vrouw achter de toonbank, mevrouw Van Nielen, wordt nooit boos. Misschien, denk ik nu achteraf, was zij wel blij met de klandizie van ons grote gezin!

Mijn moeder moest het grote gezin zonder mijn vader grootbrengen, er kwam weinig geld binnen. Boodschappen worden maar mondjesmaat gekocht. Op het platteland is er al snel genoeg te eten. Er worden dieren gehouden voor de slacht. Op het land worden gewassen verbouwd die ook voor eigen gebruik dienen. Wat verder nog gekocht moet worden aan levensmiddelen, is eigenlijk min of meer verspilling.

De Christelijke feestdagen zijn de hoogtepunten van het jaar. Naast het veelvuldige kerkbezoek is er vooral gezelligheid. Vrienden en vriendinnen uit de kerk mogen meekomen. Soms zegt moeder tegen één van ons als er feestdagen in aantocht zijn: "Weet je wat, ga maar een potje pindakaas kopen bij Vredeveld! Het is morgen paasfeest." Pindakaas, is er iets lekkerder dan pindakaas? Het water loopt al uit mijn mond! Even later scheurt mijn oudere zus op de fiets over de Gebroken Meeldijk naar kruidenier Berkhout, een winkel verder weg aan de dijk. Zij sjeest voorbij het kleine winkeltje naar de veel grotere kruidenier met het ruimere assortiment.

weten alle kinderen dit al?

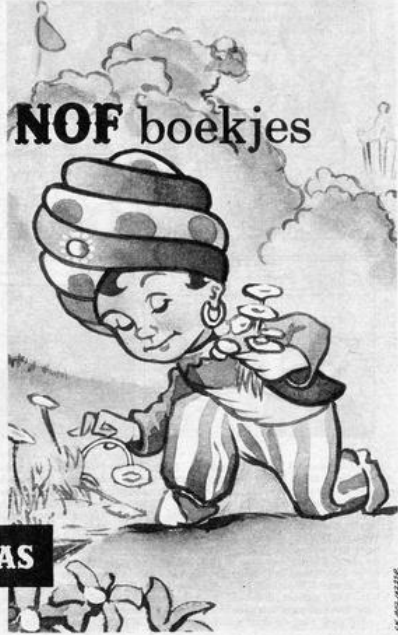
8

nieuwe **ARRETJE NOF** boekjes
bij **CALVÉ PINDAKAAS**

Ja, jongens, die moet je hebben - 8 spannende boekjes van de slimme hield Arretje Nof - daar zul je plezier van beleven! 't Is heel gemakkelijk om ze te krijgen - veel lekkere Calvé Pindakaas eten en 't etiket op de pot goed lezen en bewaren!

En moeder! Met elke hap Calvé Pindakaas gaat er voor 100% gezondheid naar binnen! Vet, eiwitten, koolhydraten, vit. B₁ en B₂ en de voor beenderen en tanden onmisbare anorganische zouten — zoveel gezondheid kunt U ze niet lekkerder en goedkoper geven!

CALVÉ PINDAKAAS
Naast melk het beste kindervoedsel

Op eerste paasdag, na de middagkerkdienst, zitten we met zijn allen rond de tafel voor de broodmaaltijd. Het potje pindakaas staat pontificaal midden op de tafel en lacht mij toe. Moeder pakt als eerste het potje, draait het deksel eraf ruikt aan de pindakaas alsof het parfum is. Ze pakt een vork en roert de olie die bovenop ligt er eerst doorheen. Haar vork raakt de bodem. Daarna zet ze het potje geopend op tafel en zij kijkt ons blij aan. Is er een groter feest denkbaar? We voelen ons nooit arm, maar vandaag met pindakaas op tafel horen we zeker bij de rijken. Als moeder dankt voor de maaltijd is het pindakaaspotje een heel eind leeg. Iedereen is verzadigd en heeft ervan gesmuld!

Wanneer ben je arm?

Historische Vereniging Barendrecht

D'Ouwe School, Dorpsstraat 150-150a, 2992 BE Barendrecht

IBAN NL98 INGB 0002 5309 26

☎ 0180-618142 – info@historischbarendrecht.nl – www.historischbarendrecht.nl

Algemene informatie: mw. J.W.M. Verboom

Openingstijden

Archieven Oud Barendrecht elke eerste zaterdag van de maand van 10.00 tot 13.00 uur;
elke dinsdag van 11.00 tot 15.00 uur op afspraak, mw. De Bruijn
Genealogie elke eerste zaterdag van de maand van 10.00 tot 13.00 uur
Afgifte goederen elke dinsdag van 11.00 tot 15.00 uur

Bestuur

Voorzitter mw. J.P. Schaap
Secretaris mw. J.W.M. Verboom-van Geenen
Penningmeester J.E.J. Blinde jr
Leden mw. M.H. de Bruijn-Veenman
W. van Helden
J. Kooy
D. Mooyaart

Ledenadministratie

mw. N. Verschoor

Contactpersonen werkgroepen

Archieven Oud Barendrecht en Genealogie

mw. M.H. de Bruijn-Veenman
mw. J.P. Schaap

Barendrecht van vroeger op ansicht, foto en film

Algemeen A.G. van de Garde
Digitaal fototeam J. Verschoor

Bibliotheek en Archief

C.W. Vermeer

Bodemonderzoek

Algemeen T.C. Blinde

Beheer vondsten en documentatie

vóór 1995: mw. C.G. Ratsma-Stouten

na 1995: L. Louwerse

tegels: mw. L.M.M. Hagendijk

Documentatie ontwikkeling Barendrecht

T.D. van Wijk

Monumentenzorg

J. Kooy

Nieuws- en Advertentieweekblad De Schakel

vacant

Tentoonstellingen

mw. J.W.M. Verboom-van Geenen

Restauratie en onderhoud/voorwerpen

W.M. Groenenboom

Website-beheer

P. Dreef

Witter Elektrotechniek

Koolmees 29
2986 VB Ridderkerk

Telefoon: 0180 - 423382
Mobiel: 06 - 22395062

Autoservice
Groenenboom

APK keuring

Periodiek onderhoud

Bandenservice

Volledige aircoservice

Schadeherstel

Zomer- / Wintercheck

Accessoire inbouw

Reparatiewerkzaamheden

**"Vakmanschap en
persoonlijke service"**

**als basis van
veel veilige kilometers"**

0180-654794

www.autoservice-groenenboom.nl

Voordijk 267 | 2992 AL Barendrecht | Tel.: 0180-654794 | E-mail: info@autoservice-groenenboom.nl

**Rijsdijk, Strijen (078) 674 1801
674 45 15**

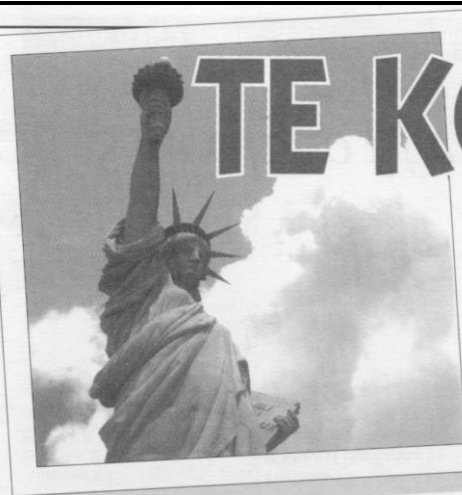

Voor uw vrachttje
zand, grind, grond of
mijnsplit en andere
verhardingen

Veen
elektronika

KTV • hi-fi
video • gloei-
lampen • tl

Onderlangs 1
Barendrecht
(0180) 69 00 50

TE KOOP

Als makelaar en taxateur weet Frits Markus 'Markant' wat er in de onroerend goed wereld te koop is. Natuurlijk niet het Vrijheidsbeeld. Maar de makelaarskennis is bij 'Markant' wel in huis om alle andere projecten aan te kunnen. Wilt u een huis verkopen of zoekt u een ander huis, wenst u een zorgvuldige taxatie of een objectief hypotheekadvies kom dan gerust eens langs. Graag bespreken wij met u de mogelijkheden en voordelen die 'Markant' u kan bieden.

FRITS MARKUS MAKELAAR & TAXATEUR O.G.

U vindt 'Markant' aan de Middenbaan 94. 'Markant' is geopend van maandag tot en met zaterdag!

Middenbaan 94 - 2991 CT Barendrecht. Tel.: 0180 - 620 099 Fax: 0180 - 611 585

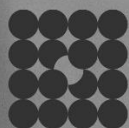
Keukens
van A tot Z

KEUKENSTUDIO
KONIJNENDIJK
BARENDRECHT

www.konijnendijk.nl

Dorpsstraat 174 - 2992 AB Barendrecht
Bij de watertoren - Tel. 0180-611100
maandag gesloten - vrijdag koopavond

SBV
Forensics

SBV Forensics B.V.
Singel 211
3311 KR Dordrecht
Tel. 078-632 08 60

Postbus 15
3300 AA Dordrecht
Fax 078-614 12 72

De puzzel compleet. Elk stukje op zijn plaats

SBV Forensics is een deskundige, multidisciplinaire en bovenal onafhankelijke private dienstverlener op de terreinen van het voorkomen, onderzoeken en/of herstellen van onregelmatige, onrechtmatige en/of strafbare gedragingen in een voornamelijk financieel-administratieve context.

Voor onder meer fraudeonderzoek, procesondersteuning, faillissementsonderzoek en schadeberekeningen kunt u bij ons terecht. Bezoek onze website voor een uitgebreid overzicht van onze diensten, artikelen en nieuwsberichten.

www.sbv-forensics.com

0900-fraudevrij

info@sbv-forensics.com

Aannemingsbedrijf

J. BEVELANDER

- aanbouw
- verbouw
- nieuwbouw
- onderhoud

Bijldorp-zuid 3 - 2992 LD Barendrecht - Tel (0180) 61 98 32
bevelander@solcon.nl - www.jbevelander.nl

**In het centrum van Barendrecht
moet u zijn voor:**

- * Centrale verwarming
- * Vloerverwarming
- * Warmwatertoestellen
- * Gashaarden en gevelkachels
- * Oliegestookte Zibro Kamin kachels
- * Installatiematerialen
- * IJzerwaren en tuinartikelen
- * Machines en gereedschappen

annink & zn.

*Koop bij de zaak, waar u slaagt
Bij de vakman met 85 jaar ervaring*

2e Barendrechtseweg 184 - Telefoon 0180-61 28 66 - Telefax 0180-62 07 04

**Aannemers van grond-,
weg- en
waterbouwkundige
werken**

Barendrecht - Tel. (0180) 61 35 22 - Fax (0180) 61 91 60
Postadres: Postbus 6 - 2990 AA Barendrecht

